

Sygn. akt VII Ua 82/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Marcin Graczyk

Sędziowie SO Renata Gąsior (spr.)

SO Agnieszka Stachurska

Protokolant st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 marca 2017 r. w Warszawie

sprawy H. G.

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W.

o ustalenie stopnia niepełnosprawności – ustalenie uprawnień wynikających z treści art. 8 ust. 1 ustawy z 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym

na skutek apelacji wniesionej przez odwołującą

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 20 czerwca 2016 r., sygn. akt VI U 372/15

oddała apelację.

SSO Agnieszka Stachurska SSO Marcin Graczyk SSO Renata Gąsior

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 20 czerwca 2016 r., po rozpoznaniu sprawy H. G. przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. („**WZON**”) w związku z odwołaniem H. G. od orzeczenia WZON z dnia 15 czerwca 2015 r., Nr (...), oddalił odwołanie skarżącej H. G..

Sąd Rejonowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach:

H. G. wystąpiła z wnioskiem do Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. („**MZON**”) o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Miejski Zespół w W. rozpatrzył ww. wniosek i w dniu 20 marca 2015 roku wydał orzeczenie, w którym zaliczył wnioskodawczynię do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, ze względu na przyczyny o symbolach 11-I i 05-R. Jednocześnie, w orzeczeniu MZON wskazano, że H. G. nie spełnia przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, tj. nie przysługuje jej karta parkingowa dla osób niepełnosprawnych.

Od powyższego orzeczenia H. G. wniosła w dniu 17 kwietnia 2015 roku odwołanie do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W..

Orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności z dnia 15 grudnia 2012 roku, nr (...), WZON utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie w całości. WZON podkreślił, że u skarżącej nie stwierdzono znacznie ograniczonych możliwości samodzielnego poruszania się, wobec czego nie jest zasadnym przyznanie jej prawa do karty parkingowej dla osób niepełnosprawnych.

W dniu 22 lipca 2015 roku H. G. odwołała się Sądu od orzeczenia WZON wnosząc o jego o zmianę w części, w jakiej odmówiono jej prawa do karty parkingowej, tj. co do pkt. 9 orzeczenia o niepełnosprawności

(k. 1). WZON w odpowiedzi na odwołanie z dnia 14 sierpnia 2015 r. roku wniósł o jego oddalenie (k. 11).

Postanowieniem z dnia 4 listopada 2015 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie, VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu ortopedii oraz z onkologii na okoliczność ustalenia czy odwołująca ma znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Biegli w swoich opiniach zgodnie orzekli, że odwołująca nie ma znacznie ograniczonych możliwości samodzielnego poruszania się, a dodatkowo, biegły z zakresu ortopedii merytorycznie i rzeczowo, w ocenie Sądu pierwszej instancji, odniósł się do wszelkich zarzutów do jego opinii podniesionych przez odwołującą. W ocenie Sądu obydwie opinie zasłużyły na miano fachowych i rzeczowych.

W postępowaniu Sąd nie dopuścił dowodu z kolejnych opinii – wskazując, że niedopuszczalnym jest wnioskowanie o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego jedynie ze względu na to, że dotychczasowe opinie są dla strony niekorzystne.

Sąd Rejonowy oparł ustalenia stanu faktycznego na podstawie dokumentacji lekarskiej znajdującej się w aktach sądowych oraz na podstawie akt organu rentowego, których wiarygodności żadna ze stron nie kwestionowała, jak również na podstawie opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów w zakresie z zakresu ortopedii oraz z onkologii. W ocenie Sądu Rejonowego opinie biegłych były fachowe i rzeczowe, a dodatkowo zostały wydane po przeprowadzeniu badania odwołującej i po wszechstronnej analizie zgromadzonej dokumentacji lekarskiej. Jednocześnie Sąd Rejonowy nie wskazał jakichkolwiek podstaw, by opiniom tym odmówić mocy dowodowej.

Sąd Rejonowy, zważył, że odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie, wskazując, że H. G. nie spełnia jednej z dwóch przesłanek uprawniających do przyznania jej karty parkingowej, tj. zgodnie z regulacją z art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku – Prawo o ruchu drogowym (tj. Dz. U. z 2012 roku, poz. 1137, ze zm.) - pomimo tego, że zalicza się do grona osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym lub znacznym, to nie stwierdzono u niej znacznego ograniczenia możliwości jej samodzielnego poruszania się. W orzeczeniu podkreślono, że ocenę Sąd oparł się w znacznym stopniu na opiniach biegłych posiadających wiedzę medyczną, ze względu na konieczność fachowej oceny przy wyrokowaniu w tego typu sprawie.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego wniosła odwołująca, zaskarżając wyrok w części w jakiej odmówiono odwołującej wydania karty parkingowej.

Odwołująca wyrokowi Sądu Rejonowego zarzuciła, że Sąd pierwszej instancji wydał wyrok z naruszeniem:

1. przepisów prawa materialnego, tj.:

a. art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w postaci pozbawienia odwołującej prawa nabytego do bezterminowej karty parkingowej,

b. par. 1 pkt 1 Karty praw osób niepełnosprawnych z dnia 1 sierpnia 1997 r., poprzez pozbawienie odwołującej dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym i w życiu codziennym, oraz

c. art. 8 ust. 3a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku – Prawo o ruchu drogowym oraz art. 6b ust. 3 pkt 9 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r., poprzez nieprawidłowe zastosowanie pierwszego z przepisów, tj. bez należytego uzasadnienia.

2. przepisów postępowania, tj.:

a. art. 328 k.p.c., w postaci braku należytego uzasadnienia zaskarżonego wyroku, przez powołanie się na opinię biegłych bez dokonania własnej oceny materiału dowodowego i nie uzasadnienia odmowy powołania biegłego onkologa.

Odwołująca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku, uchylenie orzeczenia WZON oraz zmianę orzeczenia MZON w części dotyczącej wydania karty parkingowej. Dodatkowo, odwołująca wniosła o zażądanie od MZON akt sprawy w której uprzednio przyznano H. G. kartę parkingową (...) oraz powołanie biegłego w celu stwierdzenia czy przebyte przez odwołującą schorzenia onkologiczne i ich skutki uboczne oraz schorzenia występujące u niej obecnie uzasadniają zaliczenie odwołującej do osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym czy umiarkowanym oraz czy występują u niej ograniczenia w możliwości samodzielnego poruszania się oraz w samodzielnym codziennym funkcjonowaniu.

W uzasadnieniu odwołująca wskazała, że pozbawiono jej prawa nabytego wbrew podstawowym zasadom konstytucyjnym, a dokonane to zostało nie na podstawie przepisu ustawy, lecz na podstawie „przypisania treści przepisowi prawa znaczenia z języka potocznego”. Dodatkowo, w ocenie odwołującej, związane to było również z rażącym lekceważeniem faktu, że żaden przepis w polskim systemie prawnym nie działa w próżni prawnej, lecz jako element polskiego systemu prawnego, w tym m.in. Konstytucji oraz ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r.

Ponadto, odwołująca podniosła, że wg. niej, z dyspozycji par. 32 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (wydane na podst. art. 6c ust. 9 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych) nie wynika konieczność uzależnienia połączenia terminu upośledzenia ruchowego z upośledzeniem kończyn dolnych (widocznym na pierwszy rzut oka).

Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w odpowiedzi na apelację z dnia 29 listopada 2011 r. wniośł o oddalenie apelacji oraz wskazał, że w jego ocenie zarzuty apelacji są bezzasadne, a Sąd prawidłowo w wyroku ocenił materiał dowodowy w sprawie.

W sprawie odbyły się dwie rozprawy w postępowaniu apelacyjnym, w dniu 7 lutego oraz 8 marca 2017 r. Konieczność taka wyniknęła z potrzeby doręczenia pisma procesowego odwołującej. Podczas drugiej z rozpraw Sąd oddalił wniosek dowody o powołanie kolejnego biegłego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu w całości.

W sprawie znajduje bezpośrednie zastosowanie art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku – Prawo o ruchu drogowym (Dz.U.2017.128 t.j. z dnia 2017.01.20), który stanowi, że kartę parkingową „(...) wydaje się:

1) osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się (...).”

Bezspornym jest, że odwołująca już orzeczeniem MZON z dnia 20 marca 2015 roku została zaliczona do grona osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym, tj. spełnia pierwszą z przesłanek przyznania jej karty parkingowej. Jednocześnie orzeczenie to nie było w zakresie stopnia niepełnosprawności przez odwołującą kwestionowane.

Odwołująca, natomiast, w ocenie zarówno Sądu pierwszej instancji jak i orzeczeń MZON oraz WZON nie spełnia drugiej z przesłanek wskazanych w dyspozycji przepisu, ponieważ nie wykazuje ona znacznego ograniczenia w możliwości samodzielnego poruszania się.

Należy dodać i podkreślić, że wobec medycznej natury okoliczności sporu, które były istotne dla rozpoznania niniejszej sprawy, ich wyjaśnienie, wymagało wiadomości specjalnych. Stąd Sąd Rejonowy słusznie znalazł oparcie w dowodach z opinii biegłych sądowych. W toku postępowania zostali powołani dwaj biegli różnych specjalności (ortopeda traumatolog oraz onkolog), którzy w przygotowanych opiniach określili stan zdrowia odwołującej. Sąd musiał zbadać również akta rentowe w przedmiotowej sprawie oraz dokumentację orzeczniczą MZON i WZON. Nie można więc zgodzić się z zarzutami apelacji jakoby w postępowaniu nieprawidłowo zastosowano art. 8 ust 3a. ustawy Prawo o Ruchu Drogowym oraz naruszono art. 328 kodeksu postępowania cywilnego w postaci braku należytego uzasadnienia. Tym bardziej chybiony jest zarzut o nie odniesieniu się w wyroku Sądu do odmowy powołania kolejnego biegłego, gdyż w orzeczeniu przedstawiono ugruntowaną linię orzeczniczą o nieskuteczności wnioskowania o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego jedynie na tej podstawie, że dotychczasowa opinia jest niekorzystna dla jednej ze stron.

Odwołująca podkreślała w apelacji jak i w toku postępowania, że posiadała bezterminową kartę parkingową o numerze (...) wydaną już w 2008 roku. W jej ocenie brak jest podstawy prawnej i faktycznej do pozbawienia jej tego uprawnienia.

W tym miejscu, należy wyjaśnić jednak, że uprawnienie to wygasło zgodnie z dyspozycją art. 6 ust 1 ustawy z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1446, z późn. zm.) według, którego karty parkingowe wydane na podstawie przepisów obowiązujących do dnia 30 czerwca 2014 roku zachowały swoją ważność nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2015 roku. Zobligowało to, więc osoby będące beneficjentami dotychczasowych unormowań (w tym odwołującą – H. G.), do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie ich sprawy w celu ustalenia prawa do karty parkingowej. W zamierzeniu ustawodawcy nowa regulacja miała poddać weryfikacji liczbę uprawnionych, uszczelnić system i przekazać pomoc osobom faktycznie potrzebującym przedmiotowego uprawnienia. Odwołująca podniosła natomiast w apelacji, że wygaśnięcie bezterminowej karty parkingowej świadczy o pozbawieniu jej prawa nabytego.

Sąd w pełni szanuje fundamentalne zasady państwa prawnego, w tym: ochronę praw nabytych, *vacatio legis*, *lex retro non agit*, zasadę legalizmu, czy oczywiste prawo do sądu. Niemniej, w tym przypadku wskazanie odwołującej jest nietrafne. Zmiany legislacyjne w porządku prawnym są naturalnym zjawiskiem. Nie należy wyciągać tak dalece idących wniosków na temat strukturalnych nowelizacji w systemie prawnym, jedynie z powodu subiektywnej oceny o utracie partykularnych korzyści.

Trybunał Konstytucyjny orzeczeniem w sprawie o sygn. K. 18/99 z dnia 4 stycznia 2000 r. stwierdził, że choć w założeniu praw nabytych znajduje się dążenie do zapewnienia jednostce bezpieczeństwa prawnego i umożliwienia jej racjonalnego planowania przyszłych działań, to nie wyklucza to jednak stanowienia regulacji ograniczających lub znoszących prawa podmiotowe. Ocena dopuszczalności wyjątków od zasady ochrony praw nabytych wymaga, zdaniem Trybunału, rozważenia na ile oczekiwanie jednostki dotyczące ochrony praw nabytych jest usprawiedliwione, ponieważ zasada ochrony praw nabytych chroni wyłącznie oczekiwania usprawiedliwione i racjonalne. Dodatkowo, Trybunał w innym orzeczeniu stwierdził, że: „Zasada ochrony praw nabytych chroni wyłącznie oczekiwania usprawiedliwione i racjonalne. Istnieją dziedziny życia i sytuacje, w których jednostka musi liczyć się z tym, że zmiana warunków społecznych lub gospodarczych może wymagać zmian regulacji prawnych, w tym również zmian, które znoszą lub ograniczają dotychczas zagwarantowane prawa podmiotowe.” (sygn. K. 5/99, wyrok z dnia 22 czerwca 1999 r.).

W apelacji odwołująca zarzuciła również wyrokowi pierwszej instancji naruszenie par. 1 pkt 1 Karty Praw Osób Niepełnosprawnych z dnia 1 sierpnia 1998 r. („**Karta**”) poprzez pozbawienie ją dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym i codziennym.

Powyzszy zarzut Sąd również uznaje za nieadekwatny. Dany paragraf jak i cała Karta ma charakter wybitnie generalny. Została przyjęta uchwałą Sejmu w formie bliskiej deklaracji. Stąd konieczne są akty prawne wykonawcze w randze ustawy i stosownych rozporządzeń. Do jej realizacji Sejm, w paragrafie 2 Karty, wzywa: „(...)Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i władze samorządowe do podjęcia działań ukierunkowanych na urzeczywistnienie tych praw.”. Dlatego, przykładowo, spełnienie prawa do edukacji przebiega zgodnie z ustawą o systemie oświaty i o szkolnictwie wyższym, prawa do opieki zdrowotnej – ustaw o świadczeniach zdrowotnych i o ochronie zdrowia psychicznego, a prawa do pracy – Kodeksu Pracy, ustaw o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a dalsze szczegółowe kwestie regulowane są rozporządzeniami.

Kończąc należy wskazać, że rozpoznając całokształt sprawy Sąd II instancji doszedł do przekonania, że w toku postępowania przed Sądem I Instancji nie doszło do nieważności postępowania, a Sąd rozpoznał istotę sprawy (art. 386 § 2 i 4 k.p.c.).

Sąd II instancji nie stwierdził nieprawidłowości w wyroku sądu I instancji. Sąd I instancji rozpoznając sprawę przeprowadził prawidłowo postępowanie dowodowe i w oparciu o zgromadzony wówczas materiał dowodowy ustalił stan faktyczny.

W związku z powyższym, na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Agnieszka Stachurska SSO Marcin Graczyk SSO Renata Gąsior

ZARZĄDZENIE

(...)